

PACHATELÉ DOBRÝCH SKUTKŮ

Miloš Kratochvíl

duchaři

Mladá fronta

2

MLADÁ FRONTA

Miloš Kratochvíl

Pachatelé dobrých skutků 2

duchaři

ilustroval Milan Starý

Miloš Kratochvíl
Pachatelé dobrých skutků 2

duchaři

Mladá fronta

Stejně jako v knížce Puntíkáři i tady je všechno čistá pravda.

Jestli se vám bude zdát, že se nic z toho nemohlo stát, tak je to nejspíš tím, že nemáte toho správného kamaráda!

© Miloš Kratochvíl, 2009
Illustrations © Milan Starý, 2009
ISBN 978-80-204-2739-7

Zelený duch

Začalo to tím, že Trpajs Lojda uviděl ve škole ducha.

Nenahlásil to třídní učitelce Vlčkové a ani Holtsajdlové, která měla ten den pořádkovou službu. Cestou ze školy to tajemství svěřil jen Fildovi Fialkovi. Třásl se prý při tom, jako by bylo pětadvacet pod nulou, a přísahal, že jestli toho ducha zahlédne ještě jednou, tak už do školy v životě nevkročí a nedonutí ho k tomu ani rodiče, ani Vlčková, ani ředitel školy Sojka, ba ani sám Jan Ámos Komenský.

Filda tajemství umí držet. V tom je na něj spolehnoutí. Nevyzradil by nic ani na mučidlech. Mně ale řekl o Trpajsově duchovi úplně všechno hned odpoledne. Jsme totiž s Filipem největší kamarádi a hned v první třídě jsme si slíbili, že před sebou žádné tajnosti mít nebudeme. Takže mi to musel prozradit, aby neporušil jiný, větší slib. Ten náš. A taky počítal, že to budeme řešit spolu, jako vždycky. I proto si o všem říkáme. Já si jen musím dávat pozor, abych mu na všechno neskočil. Občas mi zkusí něco nakukat, a když mu to zbaštím, chechtá se jako janek a půl dne hejká: „Piskoři, ty budeš piskoř pořád!“

Začal mi říkat Piskoř podle brouka, co na všechno kulí oči jako já brejle, a říká mi tak, i když už oba víme, že piskoř není brouk, ale ryba...

Dal jsem si tedy pozor, abych nevypadal ani trochu zvědavě, i když mě to zajímalo. O duchovi neslyšíte každý den... Ale tím víc to znělo podezřele. Snažil jsem se proto tvářit znuděně, jako by mi líčil, jak jim kvete na zahrádce šnytlík.

Chytil mě za ramena a zatřepal se mnou: „Piskoři, Trpajs toho ducha opravdu viděl!“ Zvedl proti mně dva prsty, aby mě přesvědčil. „Za Vlčicí se při matice objevila zelená skvrna, přilepila se na ni, chvíli jí visela na zádech jako ruksak, pak se do ní vsákla a v tu ránu začala Vlčice řídit, dávat kule a poznámky...!“

„Bůhvíco viděl... Znáš Trpajse,“ řekl jsem, jako že tomu pořád nevěřím, ale některé věci mi na tom byly dost divné.

Snažil jsem se všechno si co nejrychleji srovnat v hlavě.

Trpajs Lojda je nejmenší kluk z naší třídy.

Ve škole se ze všeho hned vyjuká. I když nemá proč, protože nepatří mezi ohrožené druhy. V žádných malérech nelítá a menší průšvih měl jenom jednou. Každý měl napsat, jaké dobrodružné knížky by si vzal na pustý ostrov. Trpajs napsal: *Robinson Crusoe*. A Kotnour mu za to připsal: **A ŽÁKOVSKÉ KNÍŽKY SOUČKA A FIALKY**. Připsal to tiskacími písmeny, takže se nedalo poznat, kdo to psal. Trpajs to na Kotnoura neřekl, takže dostal kuli a poznámku. Byla to nespravedlnost dokonce dvojnásobná, protože moje i Fildova žákovská je proti té Trpajsově četba opravdu hodně dobrodružná... A tenhle kluk začne vyprávět Fialkovi

o řádění Vlčice! Proč? To byla záhada, která mi nešla do hlavy! Filda a já přece víme nejlíp, že umí Vlčková vybuchnout jako nášlapná mina. Nad první lavicí – a tím pádem i nad Trpajsem – to jen přeletí a odskáčeme to většinou my s Fialkou. A zrovna Trpajs objeví, že za to může nějaký duch!

To mi nesedělo. „Nevím, proč Trpajsovi tak věříš. Já na Vlčici nikdy žádnéj ruksak neviděl. Ty snad jo?“

„Já taky ne,“ přiznal, „ale to nic neznamena! – Lojda sedí u tabule mnohem blíž než my a celou hodinu na Vlčici civí jako myš na hada. Zatímco my tak moc pozor nedáváme...“

S tím jsem musel souhlasit. Zrovna při té hodině matiky, kdy viděl Trpajs ducha, jsem dostal poznámku: *Nesleduje mě při výkladu.*

„Piskoři,“ Filda měl na čele od přemýšlení hlubokou vrásku, „jestli je Vlčková v moci zlých duchů, tak za to nemůže.“

„Za co?“ nechápal jsem.

„Za to, že na nás pořád něco vidí,“ řekl tiše. „Třeba by nás jinak měla ráda...“

Málem to se mnou prásklo o zem. Nevím, jestli jsem někdy v životě slyšel od Fildy šilenější myšlenku. A že už jsem toho od něj slyšel hodně! S tímhle se mi souhlasit nechtělo. Ale jak jsem se na něj díval, pochopil jsem, že jsou mi všechny protesty a nesouhlasy houby platné, protože se už rozhodl zachránit před duchem nejen Trpajse Lojdu, ale nejspíš i učitelku Vlčkovou.

Když Fildu Fialku popadne touha dělat dobré skutky, nepohne s ním ani pár volů. A já na to byl sám.

aby nikomu nic nescházelo

Nevím, jestli Filda dělal dobré skutky už jako miminko, já to znám až od psí pohotovosti.

Chtěl tenkrát zachránit život ratlíkovi, o němž si myslel, že se předsmrtně třese hlady. Nacpal ho nejlepšími dobrotami, které doma našel, a ratlík to málem nepřežil. Stalo se to o prázdninách, než jsme šli do první třídy. K dovršení vši smůly pes patřil řediteli naší školy Sojkovi a ten si hned Fialku nespravedlivě zapsal mezi padouchy.

Stejně jako ředitel Sojka křivdí Fildovi víc lidí. Ale já ho znám nejlíp a vím, že chce dělat dobré skutky. Jen to vždycky tak úplně nevyjde...

Filip je sám s maminkou. Nemá bráchu ani sestru. Ani takovou sestru, jako mám já Anetu, která se za mě ve škole stydí, a když něco provedu, tak se ke mně nehlásí a doma brečí, že si chce nechat změnit jméno.

Fildův táta jezdil s kamionem a jednou odjel a už se k nim nevrátil. To byl Filda ještě mrňous. Táta se mu ale pořád nevrací, i když musí vědět, že doma Fildovi chybí. A asi proto, že Filip ví, jaké to je, když někomu někdo nebo něco schází, se snaží každému pomáhat.

Proto tak moc nakrmil ratlíka ředitele Sojky, proto jsme se snažili zachránit tlustého spolužáka Valouše, aby se pořád necpal, mohl se stát sokolem a cvičit na Sokolském sletu jako jeho maminka.

Naposledy jsme zachraňovali dobrým skutkem Hurycha. Z ozdravných pobytů zná snad všechny ostrovy ve všech oceánech, ale nudí se tam a netušil, jaká dobrodružství se dají zažít u nás v lese za potokem. Svezli jsme ho tedy na sáňkách hajného Sodomky po mokrém listí v Bukové rokli. Hurda si při té jízdě udělal asi padesát modřin, ale hlavně si natrhl ucho a ztratil z něj hlídací čip, který vysílal přes družici k nim domů na obrazovku, kde se jejich synáček pohybuje. Čip ještě jako na potvoru ukradla straka, a jak s ním lítala po lese, spustilo to poplach. Do záchranné pátrací akce se zapojila přepadová jednotka i vrtulník! Stálo to tolik peněz, že prý Hurychovi nejmíň dva roky na žádný daleký ostrov nepojedou, což Hurdu těší.

Hurda je tedy zatím náš jediný případ, kdy se záchrana povedla. I když ne bez obětí. U Hurychů se nemůžeme objevit ani na chodníku a Hurych s námi nesmí do smrti kamarádit.

Policie, prezident a strach

Seděli jsme na zábradlí můstku přes potok. To je naše místo, kde se s Fildou často scházíme. Tady končí zástavba baráků i autobus číslo 114 a za potokem začíná les. Docela strmě do kopce, takže se tam na procházku nikomu moc nechce.

Koukali jsme jen tak do vody a bavili se o Lojdo-
vi, jak by to asi bylo, kdyby kvůli duchovi opravdu odmítl vkročit do školy. Jestli by ho k tomu mohla donutit policie nebo třeba prezident. Ono by se totiž

pak mohlo stát, že by někdo řekl, že se ve škole bojí rohožky u vchodu, a další že má strach z kliky u dveří, z tabule nebo žluté barvy na zdech a nechodil by tam vůbec nikdo. Já bych řekl, že se bojím ukazovátka, což je pravda. Ale Trpajs Lojda by si nic takového nevy-myslel, protože na rozdíl od nás chodí do školy rád, takže nějakého ducha asi opravdu viděl.

„Musíme zkusit, jestli toho ducha taky uvidíme,“ řekl najednou Filda.

„Proč?!“ vyletělo ze mě.

Žádného ducha jsem vidět nechtěl. Nestojím o to ani ve filmech. Jak je tam duch, radši zavru oči A tenhle musel být dost hrozný, když to Trpajse tak sebralo.

Taky jsem četl, že se duch umí naštvat, a pak s ním není žádná legrace. Klukovi, co si to s ním v té knížce rozházel, kroutil každou hodinu uši do kornou-tů, zařídil, že mu nos trou-

bil jako klakson autá-ku, takže když se chtěl třeba vysmrkat, dělalo to příšerný kravál. A ještě navíc začal ten kluk mluvit dvojhlasně a přestala mu chutnat čokoláda!

„Když toho ducha viděl Trpajs, tak ho můžeme zahlídnout taky,“ trval na svém Fialka.

Chtěl jsem namítnout, že je to duch Vlčkové, a že ho viděl Trpajs, to mu patří za to, že se horlivě nacpal do první lavice. Ale nestihl jsem to, protože Filda syknul: „Bojíš se, co?“

„Ne!“ řekl jsem bez rozmýšlení.

Kdykoliv se mě takhle zeptá, vždycky řeknu, že ne. I když to není pravda. Nesnesu, aby si o mně myslel, že jsem srab. A jak to řeknu, už v tom lítám. Couvnout se nedá. Slovo se musí držet...

Území čistých hlav

„Jdeme!“ zavelel Filda.

Přešli jsme potok a šplhali strmou bukovou strání k hájovně.

„Dobrý den, paní Sodomková,“ nakoukl Filda do pootevřených dveří. „Je pan hajný doma?“

„Není. Myslím, že řeší s panem Součkem na posedu problémy s otáčením zeměkoule,“ slyšel jsem hlas paní hajné.

Pan Souček je můj táta. S hajným se spřátelil, když mu šel zaplatit sáňky, rozlámané při jízdě Bukovou roklí, kde jsme Hurychovi předváděli, že se za dobrodružstvím nemusí jezdit až někam do Tramtárie. Od té doby za panem Sodomkou často chodí. Už rozezná smrk od jedle a dub křemelák od drnáku nebo-

li dubu zimního, ale nejčastěji sedí s panem hajným na posedu a vedou řeči.

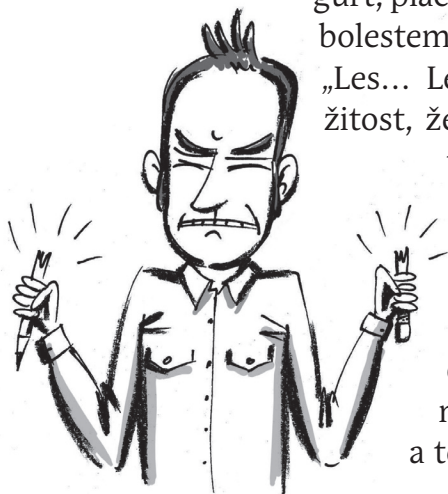
Táta říká, že si chodí do lesa vyčistit hlavu, aby se nezbláznil z vymýšlení reklam. Pracuje jako kreativce pro reklamní agenturu, což představuje, že navádí lidi, jaké si mají koupit tabletky, aby mohli jezdit až do smrti na kolečkových bruslích, nebo se jim snaží nakukat, že v polívce v placatém pytlíku jsou noky jako tenisáky. Vycházky do lesa mu kdysi doporučila mamčinina sestra teta Marcela, psychiatrická doktorka, která mně a tátovi pořád něco radí, protože se jí na nás pořád něco nezdá.

Čištění hlavy v lese funguje, ale nevím, jestli to od tety byla šťastná rada. Táta se totiž vrací z lesa s hlavou tak čistou, že ho pak nenapadá vůbec nic a nechce se mu pracovat. Vzteky láme tužky, trhá papíry s nepovedenými vychvalovacími řečmi na jo-

gurt, placatou televizi a mast proti bolestem zad a vzdychá u okna:

„Les... Les je tak dokonalá záležitost, že žádnou reklamu nepotřebuje. To je na něm nejkrásnější!“

V tu chvíli na tátovi vidím, že by byl mnohem šťastnější jako jelen, datel nebo jezevec. Ale mamince jsem to neřekl a tetě Marcelce už vůbec ne.

Táta i dřív tu a tam míval tvůrčí krize. V těch chvílích bez nápadu si přál, abych přinesl ze školy poznámku. Vlčková totiž píše poznámky hodně zvláštní, takže táta je několikrát jen trochu poopravit, a byla z nich veselá reklama, za kterou dostal hodně peněz. Proto mi nikdy za poznámky nenadával. Spíš byl smutný, když jsem je nenosil, nebo když byly poznámky bez nápadu, jako třeba: *Vyrušuje* nebo *Hází houbou* a tak.

Ale jak měl tu čistou hlavu, nenapadal ho žádný fígl, kterým by lidem vnutil prášky na zlepšení paměti. Byl už tak zoufalý, že snědl celé balení těch zázračných tabletek v naději, že si vzpomene na nějakou veselou historku, jak ve stáří zapomínali jeho babička nebo pradědeček, ale nic. Usoudil, že ho můžu zachránit jedině já. A Vlčková. Takže mi jednou ráno zákeřně vytáhl ze školního báglu všechny sešity.

Ve škole mě to trochu překvapilo. Ne že bych nikdy sešit nezapomněl, to je normální, ale že jsem neměl ani jeden, to bylo zvláštní... Když jsem se čtvrtou hodinu počtvrté omlouval, že nemám sešit, Vlčice už jen zavyla a napsala mi do žákovské: *Zapomněl úplně všechny sešity. Příště by mohl zapomenout, i kam jde!*

A tak vznikla reklama s panem Popletou, který si jde lehnout místo do postele do vany, místo z okna se dívá do otevřené ledničky, až nastydne, prostě vždycky udělá něco jiného, než chtěl, dokud nespokl tabletku, která mu předtím řekla: **NEŽ ZAPOMENETE, KAM MÁTE JÍT, JDĚTE SI DO LÉKÁRNY PRO NEOBLIK! NEOBLIK – A ROZSVÍTÍ SE VÁM!**

Táta se mi ke zmizení sešitů z batohu přiznal. Jako omluvu mi za to tajně zvýšil na tři měsíce kapesné a nakoupil mi vánoční dárky pro celou rodinu, přestože byl teprve květen.

Tetě Marcele jsme to neřekli a mamince už vůbec ne.

f falešné čapí hnízdo

Teď jsme našli tátu s hajným Sodomkou na posedu. Něco si tiše vysvětlovali a mávali při tom rukama, jako by se chtěli naučit létat. Tím se tolik lesní klid neruší, jako když se huláká. Nebo nemohli mluvit nahlas, protože při tom jedli paprikovaný špek a chleba. Zdálo se, že jsou tam nahoře mnohem líp zásobeni, než jsme bývali my s Fildou, dokud byl starý posed jenom náš. My tam měli jen jednu láhev limonády, trochu bonbonů, velký igelit a provázek, kterým jsme při dešti přivazovali ten igelit nad sebe jako střechu.

Chtěl jsem říct na rovinu, proč pana hajného hledáme a jakou záhadu ve škole řešíme. Tedy že máme ve třídě ducha, že ho zatím viděl jen Trpajs Lojda z první lavice, ale že teď se do toho vložíme my, protože chceme Lojdu zachránit, aby nepřerušil školní docházku a neměl z toho popotahování. Jenže Filda s tím nesouhlasil:

„Když jsem ti řekl, že Trpajs viděl ducha, hodinu jsi mi to nevěřil. A teď chceš, aby nám to uvěřil hajný i tvůj táta?! Dospělí chápou některé věci strašně pomalu.“

Říkal ještě, že se neví, jaký vztah mají k duchům myslivci. Lesních duchů prý je hodně a třeba by se panu Sodomkovi nelíbilo, že chceme proti školnímu duchovi zasáhnout. Možná jsou duchové jedna rodina a školní duch je bratranec duchů lesních. A ještě mi připomněl, že policie při vyšetřování taky nikomu neřekne, co ví a neví, dokud případ neuzavře.

To jsem musel uznat. A navíc mi došlo, že táta nejspíš na duchy nevěří a mohl by si myslet, že si z nich děláme blázný. Nebo by to mohl říct Anetě, která by se mi určitě smála už jen proto, že vidí vždycky všechno jinak než já, aby se dělala chytřejší. A taky by to zaručeně vyžvanila ve škole i tetě Marcele...

Bylo vážně jistější něco si vymyslet.

„Zítra se jdeme při hodině přírodopisu podívat na čapí hnízdo,“ řekl tedy Filda.

A já přidal: „A za domácí úkol máme večer pozorovat netopýry, a my je chceme vidět zblízka.“

Hajný Sodomka chvílku vyprávěl, že v mokřině u Žunkovického potoka viděl čápa černého, který na rozdíl od čápa bílého nehnízdí na komínech, ale jinak jsme rychle dosáhli svého a všechno zůstalo v tajnosti.

Druhý den ráno ve škole jsme ale Trpajsovi Lojdovi museli říct, co máme v plánu.

„Až ducha zahlídneš, zvedni ruku, jako že se hlásíš.“

„Jste cvoci?!“ zbledl Trpajs. „Aby mě Vlčková vyvolala k tabuli ve chvíli, kdy je tam duch...?“

Krk se mu sevřel, že sotva sípal a lapal po dechu. Fialka ho chytil pod ramenem, aby sebou neplácl na zem, nebo možná aby neutekl ze školy rovnou. Potřebovali jsme ho ve třídě, abychom ho mohli zachránit.

„Tak se přihlas levou, jako jestli můžeš na záchod,“ navrhl jsem mu.

Trpajs váhal. Jenže tohle se mu moc nelíbilo.

„Trpajsi, to udělej! To vymyslel Piskoř mazaně!“ podporoval můj nápad Filda. „Zmizíš ze třídy a budeš v bezpečí. Duch, co pronásleduje Vlčkovou, za tebou přece na klučičí záchod nemůže!“

„Tak jo,“ souhlasil Lojda.

Možná i proto, že zazvonilo a už neměl šanci ze školy utéct.

Zvednutá ruka

Vůbec nevím, co Vlčice vykládala, i když jsem ji sledoval víc než kdy jindy. Koutkem jednoho oka jsem při tom pozoroval Trpajse. Byl to nervák. Nevěděl jsem, co to se mnou udělá, až ducha uvidím. Srdce mi

divoce bušilo a žaludek jsem měl sevřený, jako by mi ho mačkala ruka neviditelného obra.

První hodinu při češtině seděl Trpajs bez hnutí jako obvykle. Až při matice se začal asi po deseti minutách vrtět. Normálně vydrží celou hodinu sedět jako přibitý, a teď se kroutil víc a víc, jako by mu za triko a do trenek našli mravenci. Lehce jsem strčil do Fildy, ale ten si toho už samozřejmě všiml taky. Že sebou Trpajs šije, bylo stejně nápadné, jako kdyby se tabule sebrala a šla se podívat z okna.

A najednou Trpajsova levá ruka vyletěla nad hlavu!

Sáhli jsme s Fildou do batohů a ve vteřině jsme měli u očí dalekohledy hajného Sodomky: Filip veliký, na počítání jelenů, já speciální, kterým je všechno vidět i v noci, půjčený na netopýry. Oba dva jsme se ale přes ně dívali na Vlčkovou, jestli se kolem ní něco plouží, nebo jestli jí už zelený duch skočil na záda.

„Lojdo, opravdu musíš?“ zeptala se učitelka Trpajse.

„Musím,“ špitl a vyrazil ze třídy jako pendolino.

Ostříli jsme kolečky mezi okuláry,

tiskli si dalekohledy k očím a pro-

hlíželi jsme si Vlčkovou

od hlavy k patě.

„Součku! Fial-

ko! Co má tohle

znamenat?“ hlas

učitelky nezabu-

rácel, jak na nás

burácí obvykle.

